

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Zászlók nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HÍRDETÉS DÍJA
hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen szerinti minden négyzet centim. után 3 kr. számított.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A boldogságról.

Szeretnék önöknek a boldogságról beszélni egyetmást, úgy a hogy én azt képelem, látom és tapasztalom. A boldogságról, mit oly sokan keresnek és oly kevesen találnak meg.

Hisz' keressük is azt mindnyájan, a nélkül, hogy némelyikünk csak látta volna is valaha. Szánalomra méltó az ilyen ember, az igaz, pedig mily sokan vannak, de különben csak önmagát okolhatja, mert a boldogság nem elérhetetlen valami.

Sokan azért nem találják meg a boldogságot, mert nagyon messze keresik, holott a boldogságnak magva önmagunkban van; ezt kell megtalálnunk és e szerint kell alkalmazni életünket, vagy legalább is lehetőleg összhangba hozni vele életünk, körülményeinket. Ámbár Szólon híres állítása azért mindig igaz marad, hogy: „Ki sem mondható boldognak halála előtt”.

A ki boldogságot akar házánál, az ne törődjék semmivel azonkívül, ne törődjék felettébb az élet külsőségeivel, ne törődjék a szerencsével és akkor mindjárt közelebb lesz a boldogsághoz.

Mert mi is hát a boldogság tulajdonképpen? A boldogság a léleknek tökéletes harmóniája. Midőn a lélek vágyai kielégítetnek, újabb vágyai nem zavarják, sőt tökéletesebbé teszik ez összhangot.

A ki boldog akar lenni, annak tudni is kell annak lenni. Bárhol fellelhető a boldogság, szegények kunyhóiban éppen úgy, mint a gazdagok palotáiban, nem kell a kereséséhez nagy fáradság, csak tudni kell keresni. Nem nagy zajjal, nem hangos híreszteléssel a szándéknak, hogy „én boldogságot keresek, nézzétek, én boldog akarok lenni”, mint azt az apró hirdetésekben szokták, hanem szerényen, egyszerűen, nem gondolva másra, nem vágyakozva pénz, szerencse után, mert ezek a boldogság legnagyobb ellenségei.

TÁRCA.

Dóm és madár.*)

Az égbelátó büszke dómok
Állnak mogorván, szótlantul,
Mig lábaikhoz elhagyottak,
Szorongatottak könnye hull.

Egy kis madár, mely énekével
Megenyhit egy-egy szenvedőt,
Értékesebb száz drága dómnal
És kedvesebb az Ur előtt.

Bán Aladár.

Miért kellett fotográfiámnak a „Zemplén”
ünnepi számából kimaradnia?

Kedves Barátom!

Fotográfiát és néhány sort kértél tőlem a „Zemplén” ünnepi számába. Megvallom, hogy mar suheder koromban roppantul vágytam arra

*) Decz. 31-én kiadott „Ünnepi szám”-unkból lekészt. Szerk.

Hányan keresik a boldogságot és nem találják meg, mert nem képesek lemondani kicsinyes hiuságukról. Mert a boldogságnak minden kicsinyes érdek: önzés, hiuság, mind ellenségei. Mert ő nagy és véghe-tetlen, mellette kicsinyes érdek meg nem fér, ezért aztán a sok kicsinyes érdek ellenségévé szegődik és ahol ezek beférköztek, ott a boldogság számára nincs hely. Ha azt akarjuk tehát, hogy helye legyen bennünk, minden más önző érdeket ki kell irtani lelkünkéből.

Boldog csak az oly ember lehet, ki sorsával meg van elégedve. Elégedetlen ember már magában hordja a boldogtalanság csirját.

Sok embernek sokféle fogalma van a boldogságról. Egyik a pénzben reméli fel-találni azt és így sóhajt fel: „Mily boldog lennék, ha sok pénzem volna”, pedig alig-ha nem megcsalódnék, mert a pénz magá-ban nem elég. Másik viszont csak a gond-nélkül való élettől reméli boldogságát, pedig ez se a valódi, hanem csak látszólagos boldogság.

Egy másik ismét azt hiszi, hogy ha ambiciózus vágyai betelnének, ha hír, dicsőség környezné, boldog lenne; pedig az igazi boldogság nincsen szoros feltételhez kötve; lehet valaki boldog itt is, ott is és bárhol is, csak az egyén természete, viszonyai, körülményei a lélek összhangját ne zavarják. Valaki szerény viszonyok között épp oly boldog lehet, mint más kedvezőbb körülmények között, feltéve persze, hogy lelke összhangját megtalálta és azt mi sem zavarja.

A boldogság magva bennünk, szívünkben van. Bármily boldogtalannak is érez-zük magunkat, míg szívünkben szeretet van, boldogok vagyunk: míg a nélkül mit sem ér a világ összes kincse, gazdagsága, öröme, élvezetei, mert a boldogság hiány-zani fog.

Ne gondoljuk hát azt, hogy a boldog-

a dicsőségre, hogy arcképem nyomtatásban, sok ember szeme elé kerüljön, mint ahogy neves írók, művészek és más nem közönséges emberek kép-másával meg szokott történni. Nyomban ki is fundáltam, hogy milyen pózba vágom magamat a fotográfus masinája előtt. Mert az stádium tár-gya ám, hogy ki hogy minő kifejezéssel arcán, milyen gallérral, nyakkendővel, pláne minő frizu-rával állít ki, mert egy elfuserozott arckép többet ront, mint egy üres alkalmi közlemény, vagy bot-rányos vers, ellenben egy csinos fiatal embernek, pláne ha sikerül bironi merengést „rögzítettnie” arcára a kamera obskurán, nyert pörre van — legalább is a szép nem előtt.

Gallérral, nyakkendővel csak kíségetett vala-hogy a szállítóm, (NB. Weisz.) Az ábrázatban is megállapodtam volna már, miután napokon át lapozgattam a „Vasárnapi Ujság”, „A Hét”, a „Magyar Gényusz”, „Illustration” és „Über Land und Meer” összes megkerithető évfolyamait; ámde mikor a modell megvolt (egy korán elhunyt ve-getárianus költő) akkor vettem észre, hogy a dol-got nem lehet nyélbe ütni. Poétám, ugyanis, vékony mint egy klarinét, de világfájdalmas me-rengessel felettébb érdekessé dreszirozott arcát, ráncos homlokát süru hajkorona ékesíti. Ellenben én kóvér vagyok, akár egy céhbeli hentes és, sajnos, kopasz mint akarmelyik demográfus vagy hajnövesztő szert áruló patikárius.

Képzeld, hogy minő maskara lennék, ha így

sághoz okvetetlenül szükséges a pénz vagy a gazdagság, mert tévedünk és e tévedés lehet, hogy egész életünket boldogtalanná teszi, pedig célunk a boldogság volt.

Sokan gunyosan emlegetik az „egy kunyhó és egy szerető szív” elméletét, pedig talán a nevető maga sem gondolja át, hogy mily örök igazság az, a mit kine-vet s mily kevéssé nevetni való. Mert az bizonyos, hogy a ki szerető szívvél bír, hamarabb lemond a gazdagságról, mint arról a szivről, mely egyedül képes őt boldoggá tenni.

Még megtalálni csak könnyebb a bol-dogságot, de megtartani nehéz, sőt legtöbb esetben lehetetlen is, mert az idő, e min-dennél hatalmasabb erő, megváltoztatja ter-mészetünket, körülményeinket és amit talán ifjan boldogságnak tartottunk, később sem-mibe sem veszszük; azért lehetetlen a bol-dogság megtartása egész életünk végéig. Kivételes egyének lehetnek mindvégig bol-dogok és ők az istenek kegyeltjei közé sorolhatják magukat.

Legtöbben vannak, kik megtalálják, de nem becsülik meg, mert könnyen meg-találták s csak akkor látják mijük volt, mikor már elvesztették. Aztán sokan van-nak olyanok is, szerencsére, kik megta-lálták, élvezték és idővel elvesztették bol-dogságukat, de emléke egész életük végeig derüt hint reájuk. Ezután következnek azok, a kik még fogalommal sem birnak róla, csak a nevét ismerik, ezek soha sem látj k, mert nem is keresik, ugyszólván állati életet élnek és meghalnak a nélkül, hogy valaha önnön lelkükbe pillantottak volna. Talán ez is egy neme a boldogságnak (ki tudná azt megmondani!) de egy gondol-kodó embernek fáj látni, hogy embertársa ilyen tenyészéletet él és segíteni rajta nem tud.

Ha az élet összetörte boldogságunkat: bizzuk az időre, az majd helyrehozza ismét és élvezhetjük; de ha az idő tette tönkre

körülmények között lemondó melankólikus fizo-miskát erőltetve tételném magamat csuffá *Ke-mény*-nyel.

Ne gondold azonban, hogy dacolni meg nem kíséreltem egy a kövérséggel, mint a kopasz-sággal. Hiába, igen szerettem volna bejutni a „Zemplén” képes csarnokába! Ugyanazért házi orvosom és többek tanácsára megittam két ferslóg „Kreutzbrunnit”, reggelenként benyargaltam valamennyi hegyet a közelben, napközben végig néztem összes leleteimet, melyekkel fiskálisságom alatt agyonszekiroztak, mindennap végig ckek-záltattam magamat egyenes-, pót-, ut-, tűzoltó- és kutyaadók miatt, mindezekhez aztán délben és este ettem, mint egy cséplőt s a kura hatodik he-tében épen egy kilóval voltam nehezebb, mint az elején, a feleségem pedig alkotmányos tárgyalá-sokba bocsátkozott vélem a konyhapénz feleme-lése végett, mire jónak láttam ezen újabb fogyasz-tási adó elől a „statusquo ante” álláspontjára menekülni.

Hát még a kopasz-ság! Azt hiába való olyan hajdus embernek mondanom mint Te vagy, hogy mily gyötrelmes dolog kopasz-nak lenni, mikor az ember még csak a három X-et haladta tul. Kopasz-zodásom Zahara-sivatagjának jótékony enyhü-letet nyújtó oázisa volt eddig a Nagy Jenő offi-cinája, ahol is borbélyos bőbeszédűséggel biztatott a mester minden nyírás közben azzal, hogy a hajam sűrűdik, s azonfelül buzózkodott fejem

azt: akkor mondjunk le minden reményről, mert azt soha többé helyre nem hozzuk. Az idő felett nincsen hatalma semminek.

H. K. L.

A vármegye gyűlésterméből.

(Folytatás és vége.)

Az 1894. évi dec. 28. és 29. napjain tartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésnek első napjáról szóló tudósításunkat, mely lapunk múlt számában volt olvasható, még az itt következő sorokkal egészítjük ki.

Főispánunk ömeltósága d. e. 9-kor a közgyűlést megnyitván, a főjegyző felolvasta az első napi közgyűlésről szerkesztett terjedelmes jegyzőkönyvet, mely észrevétel nélkül hitelesített.

Ezután a tárgysorozat szerint, olvastatott az alispáni évnegyedes jelentés, mely mindjárt kezdő soraiban kegyelettel emlékezett meg a súlyos veszteségről, mely *Díszeghy* János bizotts. tag halálával vármegyénket s a közügyeket érte. Egyike volt ő — ugymond a jelentés — azon most már valóban nagyon keveseknek, ki a közügyek iránti önzetlen érdeklődéssel közgyűléseinken mindenkor megjelent, minden választmányba és küldöttségbe megválasztását elfogadta, azok tanácskozásaiban részt vett, a közigazgatási bizottságnak első megalakulása óta mindenkor szorgalmas, ügybuzgó tagja volt, s az itteni képviselő-választásokon mindenkor pártatlanul teljesítette a választási elnök tisztét, — amiért is bátor vagyok indítványozni, hogy érdemeit jegyzőkönyvünkben megörökítsük. (Általános helyeslés.) — A vármegyei közpénztárak vizsgálatai most is a legjobb eredménnyel végződtek és a vármegyei pótdadók, valamint az utadók is az év utolsó negyedében igen szépen folytak be. A pénztárban kezelt alapok közt igen jól áll a tisztviselői nyugdíjalap, amely jelenleg 111,997 ft 22 krnyi vagyonnal bír. — A közegészségi állapotokról szólva, felelmi az alispán azt a sajnós esetet, hogy itt Ujhelyben özv. *Szirmay* Alajosné saját megvesztett ebe megmarván, valamint a zempléni uradalmi erdészt és kerület, kik a dühödő ebet elfogták: ezek most mindannyian a *Pasteur*-féle intézetben vannak orvosi kezelés alatt. — A filokszera jelenlétét már a gálszécsi szőlőkben is megállapították. — Az őszi vetések általában jól állanak.

Következett Sopron-vármegye átiratának tárgyalása a debreczeni *Kossuth*-lakoma alkalmából oly sajnálatos jelentőségre emelkedett *eigány-jelenet* dolgában. Az állandó-választmány határozati javaslatának némi módosításával és hosszabb eszmecsere után elhatározta a közgyűlés, még pedig egyhangulag és öfelségét lelkesen megéljenzve határozta el, hogy:

A Sopron-vármegye átiratában jelzett esett felett kárhözható megbotránkozását kijelenti és öfelsége iránt érzett tántoríthatatlan hűségének s alattvalói hódolatának ismételt éljenzéssel adott kifejezést.

Több közérdekű kormány-rendelet felolvasása után (melyek közül a legfontosabbak lapunk *Hivatalos Részében* is közöltetni fognak) főlemlitjük, hogy a kereskedelemügyi kir. minister a községségi közlekedési közúti, úgyszintén a közúti utak törzskönyvezését tárgyaló vármegyei szabályrendeletet jóváhagyó záradékkal ellátva leküldötte.

A vármegyei tisztviselőinek, ki a kolera behurcolása ellen alkalmazott közegészségügyi határozatoknak többszöri megvizsgálása, nemkülönbön

bubján holdfogyatkozást predikálni. A kopaszodó ember pedig olyan, mint a vénülő szép asszony, hajlandó hinni a lehetetlenségekben és szívesen veszi a fillentést, illetőleg a fogyatkozó bajakra vonatkozó bókot. De míg legénykorom vége felé sikerült *Nagy* uramnak a deficitet sötétvással és pomádéval innen-onnan egy-egy estére, a napközbeni óvatos kalaphasználat figyelembe ajánlata mellett fedezni: most sajnálattal bár, de elég érthetően tudomra adta, hogy fésűt használnom felesleges luxussá vált.

Még se adtam be a derekam. Hátra volt még a titkos szer, meg a paróka. Gyere elő *Én Csiliag Anna* meg *Nincs többé kopasz fej!* Hozzattam mind a kettőből egy egy bögrével, fel is pancsoltam mind a kettőnek avas tartalmát nyomtatott előírás szerint, egy negatív eredménnyel és egy pozitív haszonnal. Az eredmény az, hogy még kopaszabb lettem, a haszon pedig az, hogy az üres bögrének kis leányaim nagyon megörültek s a *babu-soire*-kre azokat használják főző edény gyanánt.

Utolsó menedék lett volna a paróka, amelyre egy gyöngye pillanatomban gondoltam. De aztán eszembe jutott, hogy mennyi sok jó és rossz viccet kellene végig hallgatnom. Letettem róla, mi előtt feltettem volna, s aztán valljuk be, hogy a paróka már plágium, még pedig a legrosszabb fajtaból. Mert míg az idegen tollakat nem minden szellemi ornitológus veszi észre, az idegen haj már a szedőgyerek kritikáját kihívja, pedig *ünnepi számba* nem illik plagizálni. x-y.

a határszéli felügyelő-állomások személyzetének és az ott teljesített fertőtlenítő eljárásnak hatósági ellenőrzése céljából tett rendkívüli, s pár heti időre terjedő hivatalos útazásaival arra nagyon rászolgált, 400 fnyi remunerációt szavazott meg a közgyűlés; — az újhelyi j. főszolgabírját pedig utasította, hogy *Schön* Hugó dr. járáros részére, ki a czekei és velejtei körökben mindannyiszor, valószínűleg arra szükség volt, a körorvosi teendőket is végezte, az 1894. márc.—decig kijáró 550 fnyi körorvosi fuvarátalány-összegeket a két orvosi körben érdekelte községekkel 30 nap alatt szedje be és fokszerűen bélyegezett nyugtatóra szolgáltatassa át.

A magyar nyelvet és népvéleletet terjesztő egyesület, legutóbb tartott közgyűléséből, ismételve átirat a törvényhatóság közgyűléséhez, hogy az idegen hangzású község-neveknek az ezredéves nemzeti ünnepséig, tehát még az 1895. év folyamán történendő megmagyarosítását reszesítse ujjal is hathatós erkölcsi támogatásban, — minek következtében a vármegyei közgyűlés most ujjal is fölhívta a járasok főszolgabírját, hogy a zempléni község-nevek megmagyarosítását tárgyaló bizottsági javaslatot*, melyet *Bihary* Emil és *Dókus* Gyula dolgoztak ki, s *Fejes* István és *Dongó* Géza revidáltak, szemelött tartván, egész lelkesedéssel tegyék tanulmány tárgyává, az idegen nevű községek képviselőtestületeit jókaratulag világosítsák föl s őket, valamint az illető községekben lakó intelligenciát immár az egész országban nagy számmal jelenkező példakkal is tette serkentvén, eljárásuk eredményéről a törvényhatóságnak ez évi márciusi közgyűlésére jelentést tegyenek.

Az *O-Liszka* nagyközségbe kért gyógyszerár ügye a kir. belügyi ministeriumhoz pártolólag terjesztett föl; egyszersmind *O-Liszka*, minthogy időközben községségi orvosi állomást rendszeresített, az orvosi körből kikebelezett.

A kereskedelemügyi kir. minister intézvényét, melylyel, közbe vetett felebbezés folytán, a Sze-

*) Ez a javaslat nyomtatásban is megjelent még az 1891. év folyamán. A 75 oldalra terjedő füzetkék példányonként 25 kr-ával *Kubinyi* Mihály egyesületi titkárnál megrendelhetők. — A füzetkéből ide citálom azokat az elveket, melyek az idegen hangzású község-nevek megmagyarosításánál irányadóul szolgálhatnak; nevezetesen:

1. Mindazokat a magyar helységneveket, melyek az idők folyamán elszávosodtak, egyszerűen vissza kell helyezni történelmi és geográfiai ősjogaikba.

2. Ahol történelmi, vagy geográfiai nyomokat nem találunk, több útja és módja van az újításnak:

a) A szláv hangzású községnév értelmének magyarra átfordítása. (Bisztra — Sebes, Brezovecz — Nyirjes, Rokító — Rekettyés stb. a javaslatból meríthető jó példák lehetnek.) Itt megjegyzem, hogy tiszta nyelvérzékkel jó magyarságra kell törekednünk. Leghelyesebb, ha a magukat fordítani engedő nevek magyarisításánál ügyelünk arra, hogy olyan hangzású magyar helynevet nyerjünk, aminő egy-egy tösgyökeres magyar vidéken már van. (Pl. Prizlop, dombalját jelentvén, lehetne: *Dombriad*.)

b) A szláv hangzású község-név alakjának csak egy-két betűből álló változtatása. Ezt a módszert azért is nagyon ajánlatosnak vélem, mivel így az új név, éppen azért, mert a régi név formájával csaknem megegyező, a nép szájajánál is tetsző lesz s nagyon könnyen átragad a nép ajakára. (Szolnok — Szomolnok, Telepocz — Telepes, Zboj — Boj, stb. szintén a javaslatból meríthető jó példák.)

c) Illo dolog, hogy a vármegyénk földjén elenyészett régi magyar nevé s magyar ajku községek neveit is megmentsük az elfeledéstől, kiszemelvén azokat a szláv hangzású község-neveket, melyek vagy etnográfiai, vagy névbeli külső ha onlatosságban állanak az elpusztult zempléni, régi magyar községek neveivel.

3. Ott, a hol az újítás következtében egy és ugyanazon község-név kerülne elő, Zemplénben s más vármegyében is, megkülönböztetésül én mindenütt *Zemplén* és nem *Orosz* határozó szót használnék.

4. Talán felesleges is említenem, hogy minden javasolt újításnál hivatkozni kell, ha ilyenre akadtnak, a történelmi kutató, stb. Szerk.

Arra is gondoltam, hogy erőt veszek szégyenkezésem és lefotografizotatom magamat olyannak, aminő vagyok. De képzel, hogy néznék én ki *Pinter* Pityu, *Staur* Józka, *Kapas* Aurél, *Horváth* Józsi, meg *Schmidt* Lajos mellett, akik mindnyájan boszantóan hajdus-csinos legények, hogy téged ne is említsék.

Szóval úgy érzem magam, mint a fentebb említett szép asszony. Nehéz lévén toaletet összeállítania, hát inkább migrén ürügye alatt elmarad a báltól, amelyben bakfisek és fris menyecskék versenyétől fél.

Ami azt a bizonyos néhány sort illeti, azt adok szívesen. Legény koromban divatos volt az emlék-könyvezés. Gyakran étem át tollragó gyötrelmeket, mikor egy szép kis leány felkért, hogy írjak emlékkönyvébe pár sort s én mindannyiszor alkalmi butaságban szenvedve nem bírtam egy-egy sovány gondolatot papírra tenni. Üres óráimban tehát kiesztergályoztam egy-egy ötletet s emlékkönyvbe való mondóka készlet nélkül nem mentem társaságba. Ezek a beirni valók ép oly bőbeszédűen semmitmondók vagy kurták, de amellet üresek, mint egyéb alkalmi albumok töltelékei lenni szoktak, de mert én ugys inkognitó munkatársad vagyok hát nem félek a kritikától, törjék az eszuket jobbakon azok, akik elárulják kilitüket, miért is a nyakamon savanyodott alkalmi aforizmáimat rendelkezésre bocsájtom, ha ugyan elárult minőségükben nyomdafestékre érdemesített.

Szervusz!

rencsen alkalmazva volt mértékitelesítő elmozdítására vonatkozó határozatot jóváhagyta, végrehajtás céljából az alispánnak kiadták.

A tavarnai vámoshidnak műszaki leltár mellett a vármegye tulajdonába leendő átvételére a kir. áll. ép. hivatal utasítatván, a műtárgynak házilagos kezelése elrendeltetett.

A vármegyei törvényhatóság választott bizottsági tagjainak 1895. évre összeállított névsora meghitelesítettvén, a most már teljes névsornak 800 példányban leendő kinyomatása és a virilisták s választott bizottsági tagok között eszközöndő szétosztása elhatároztatott.

Az 1890. l. t. c. gyakorlati végrehajtása körül szerzett tapasztalatokról szóló bizottsági jelentés, ugyszintén az id. törv. cikkely egynemely határozományának módosítására vonatkozó küldött-ségi javaslat, némi változtatással (így pl. a progresszív-adózás elvének felretételével) elfogadtván, a törv. nynek hasonló szellemben történendő alakításánál figyelembe vétel céljából a keresk. ügyi kir. ministerhez fölterjesztett.

Az 1891 és 1892. évi közuti pénztári számadások felülvizsgálás végett a szakministeriumhoz fölterjesztettek. — Itt említtük meg, hogy *Pileczky* Vilmos vármegyei u. mesternek jól megérdemelt jutalom fejében 100 frot, ugyszintén több utkaróknak, kik arra ernyedetlen munkássággal, vagy kiváló szorgalommal rászolgáltak, 10—10, illetve 5—5 fnyi díjat szavaztak meg, amely jutalom-összegek akkor fognak a közuti pénztárból utalványoztatni, ha a közgyűlési határozat felsőbb helyen jóváhagyást nyer.

Több község szervezkedési szabályrendeletére vonatkozó tisztí főügyési vélemény, ugyszintén egy-egy sereg községsi zárószámokra és 1895. évi költségvetési előirányzatra vonatkozó számvetői előterjesztés letárgyalása s elfogadása után a második napi közgyűlés délután 3/4 1-kor véget ért.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye központi választmánya. S. A. Ujhelyben a múlt évi dec. hó 27-én tartott ülésében hitelesítette az országgyűlési képviselő-választóknak 1895. évre érvényes névjegyzékét, melynek egyik példánya e napokban küldetett fel a belügyi kir. ministeriumhoz. E jegyzék szerint a vármegye nyolc választó kerületében találtató szavazatok száma összesen: 22.721.

Az 1895. évi közuti költségvetés, mely pedig a maga idejében felterjesztett a kereskedelemügyi kir. miniszterhez, máig sem érkezvén vissza a vármegyéhez, most úgy vagyunk, hogy az 1895. évre előírt utadók nincsen. Természetesen nem is lehet, mert a vármegyei törvényhatósági közgyűlés részéről megállapított törvényes mérték csak abban az esetben vétethetik az utadó előírásnál alkalmazásba, ha már azt a kereskedelemügyi kir. miniszter jóváhagyta. Ily körülmények között az 1895. évben mindaddig, amíg az utadó kivetése meg nem történik, az előző évben volt, vagyis az 1894. évi utadó-előírás szolgál irányadóul a törvényhatósági utadók beszedésénél.

Hírek a nagyvilágból.

II. Miklós, orosz cár, *Suvolov* grófnak, a varsói kormányzóhoz intézett igen megleghangu levelében hangsúlyozta, hogy az általános béke épp oly drága kincse a cár szívének, mint amily drága volt feledhetetlen atyjának, II. *Sándor* cárnak.

A cár valamennyi főkörmányzóságából, a lengyeleket is beleértve, kiváló férfiakat szolított magához, hogy tőlük alapos tájékozást nyerjen az illető főkörmányzóságok helyzetéről és a lakosság óhajtsáiról.

Cankov bolgár menekültnek, aki főtenyező volt abban, hogy annak idején *Sándor* bolgár fejedelmet lemondásra kényszerítették és Bulgariából eltávolították — és akit emiatt számkivetésre ítélték, most megengedte *Ferdinánd* fejedelem, hogy hazajába visszatérhessen.

Stambulov volt bolgár miniszterelnököt haditörvényszék elé idézték, mert avval van vadolva, hogy miniszterelnök-ége idején ő is részese lett volna a *Belosev* miniszter orozva történt megöletésének.

Olaszország déli vidékén, melynek lakossága a folyton ismétlődő földrengésektől már annyit szenvedett, megint erős földrengés pusztított. A lakosság rémülete minden fogalmat túlhalad.

Hírek az országból.

Öfelsége a király egy-két nap óta gyengélkedik s kénytelen a szobában maradni.*) Amiat, hogy öfelsége f. hó 2-án nem jöhetett Budapestre, az országos kormány-válság ügyének elintézése is halasztást szenvedett. Mindazonáltal legkésőbb holnap, vagy holnapután már köztudomásra jut,

*) Ezt a hírt koholtnak mondják. Öfelsége, hál istennek, egészséges. Szerk.)

Folytatás a mellékletben.

hogy *Ófelsége* melyik magyar államférfit bizza meg kormányalakítással.

Az ezredéves ünnep elhalasztása érdekében a magyar képművészet és képzőművészek egyesülete mozgalmat indított.

Albrecht főherceg nagyfokú gyengeségben szenved. Az orvosok a legnagyobb kiméletelet ajánlották a betegnek. A királyt folytonosan távirattal értesítik a beteg főherceg állapotáról.

Wlassics Gyula dr., országos képviselő, kit az új kormány igazságügyi miniszterjelöltjeként emlegetnek, új év reggelén, mint az országos szabadelvű párt szónokája üdvözölvén *Bénffy Dezső* bárót, a képviselőház elnökét, — a többiek között így szólott: „... a szabadelvűség ebben a házban nem elvont tudakos cszme, hanem az állami és nemzeti létnek a magyar közvéleményben, a politikai közérületben, a magyar karakterben rejlt fentartó eleme, Ez az az örök eszme, amelytől a magyar nép politikai élete el nem fordult soha; ez az az örök eszme, amelyet vérből, lelkéből kiölni nem lehet soha...”

Különfélék.

(Uj évi tisztelgések) A vármegye tisztikara segéd és kezelő személyzete *Dókus Gyula* főjegyző vezetésével mellett új év délelőttjén testületileg kereste föl szeretett alispánját, *Matolai Etelét*, hogy előtte legjobb és legőszintébb szerencsekívánatainak adjon kifejezést. A főjegyző azon kezdte, hogy protestált. Azt olvasta, ugymond a »Zemplén«-nek épp akkor megjelent jubiláris számában az alispán tollából, hogy »a harmadik 25 év vége felé járók« — mint az író maga is — »a lejárt 25 év eszméinek hódolnak s akarva sem tudják a jövő 25 év irányát kellőleg előre vinni.« Hát a szónok előmeri általában ennek az axiomaszerű mondásnak az igazságát, de különösen és pedig az alispánra vonatkoztatva, mert ő azok közé tartozik, akiknek örök ifjuság rendeltetett a sorstól osztályrészü, annak a mondásnak személyi vonatkozása ellen protestál. Azután mint olyan »integer vir«-t aki a közdolgok iránt élénk szabott kötelességek hű és pontos teljesítésében mindig jó példával jár elül; aki egyebek között arra is megtanított bennünket, hogy egymást kölcsönösen megbecsüljük s abban fejleszük ki erőnket, hogy kéz-kezet fogva egymást ne csak a rideg hivatalos formák között, de társadalmi téren is kölcsönös bizalommal és ragaszkodással támogassuk, meleg szavakkal üdvözöljünk boldog új év kívánásával és annak a hő óhajásnak kifejezésével, hogy még sokáig legyen »primus inter pares« élte. A szívből jött keresetlen szavak nem tévesztették hatásukat. Az alispán, ugyszólván, háttérbe szorította a jó »Etele bácsi«, mikor nemes egyszerűséggel elmondott választát, melyből a szív melege sugárzott reánk, hallgattuk és mikor szavait végezvén, »édes mindnyájunkkal« kezét szorított, úgy éreztük, mintha nem is az alispánnal, de mint egy szerető családnak gyermekei, a családfővel állanánk szemben. — Az alispántól és az ő vezetésével mellett átmentek a tisztelgők a főispáni termekbe, hogy ottan is lerójják nem a szokás obligált adóját, hanem a közszeretben élő főispán egyénisége iránt tartozó szívbéli kötelességüket. A tisztelgők díszes és nagy csoportja a kis terem-ből nyíló főispáni szobában helyezkedett el félkörben, az alispán háta mögött. Mikor őméltósága, a főispán, do gozós-obájából az elfogadószobába lépett, meg-megújuló és harsány éljenzés köszöntötte, úgy, hogy az alispánnak várnia kellett, amíg szóhoz juthatott. Azután a legőszintébb tisztelet és ragaszkodó szeretet hangján mondotta el az alispán új évi üdvözlő beszédét és tolmácsolta a tisztelgők szerencsekívánatait, kérvén őméltóságát, hogy ne hagyja el vármegyéjét, mely őbenne, a főispánban, nemcsak a kormány bizalmasát látja, hanem hálásan lekötelve tiszteli azt a jószágos közbenjárót is vármegye és kormány között, aki büszkén tekinthet vissza a tisztelgők multjára, melyet e vármegye élén töltött, mert abban a multban egy szebb jövő alapjait rakogatta le és erősítette meg. (Lelkes éljenzés). Végül kérte őméltóságát, hogy a vármegyének minden egyes tisztviselőjét és hivatalnokát karát tartsa meg jóindulatu kegyességében. — Őméltósága őszinte szívből viszonzván a jókívánásokat s biztosítván a jelenvoltakat úgy, mint az általuk képviseltet is arról, hogy mint eddig, ezután is mindig változatlan jóindulattal fog irányukban viseltetni és az ő személyéhez való igaz, őszinte vonzalmunkat mindig hasonlólag fogja viszonzni, főlemlítette, hogy neki e vármegyétől, melyhez a multnak sikereiben nem szegény emlékei kötik, megválnia és tőle búcsút vennie, fájdalmasan esik; éppen azért, ha a kormány-alakulás akként fog létrejönni, hogy az adott viszonyok és körülmények mérlegelésével lehetőség mutatkozik arra, hogy ő a jövőben is maradhat az, aki volt a multban, szerencsés közbenjáró a vármegye és az országos kormány között, aki még vármegyéjének, testületeknek úgy mint egyeseknek hasznos

szolgálatokat tehet, ám megmarad továbbra is, a helyen, hová őt a letűnt kormányok bizodalma állította (*nagy éljenzés*); ha azonban a körülmények úgy alakulnának, hogy neki az ellenőrzés gyakorlásán és a bürokratikus teendők végzésén kívül más, az eddighez hasonló irányokban munkás szerepköre nem maradna: akkor mégis búcsút kellene vennie szeretett vármegyéjétől és helyt adnia egy munkabíróbb főispáni utódnak. Mindezeket azonban oly megindító tónusban mondotta el őméltósága, hogy szavainak hatásától többünk szemében köny fakadt. Beszédét végezvén őméltósága, a meleg barátság érzésétől indítva, jobbról és balról kétszer is megölelte az alispánt, azután korben járva, minden jelenvolttal nyájasan kezét fogott. — Adja az ég, hogy ez az újévi tisztelgés, mely bensőségének melegségében módját és pártját ritkítja, *Molnár Istvánnal*, a mi hön szeretett főispánunkkal szemben, még sokszor ismétlődhesse!

(Ujévi gratulációk megváltása.) A lapunk legutóbbi számában kimutatott 15 frthoz újabb adakoztak: *Lóvy Adolf* könyvkereskedő 2 ft, kiadóhivatalunk 1 ftal, az eképpen 18 ft-ra emelkedett összeget, miről az itt közölt nyugtató is tanuskodik, átszolgáltattuk a s.-a. ujhelyi árvaház pénztárának. — *Nyugtató*. Tizennyolc forintot, mint a »Zemplén«-t alal az újévi gratulációk megváltása címén befolyt összeget, átvettem az árvaház részére köszönettel. S.-A.-Ujhely, 1895. jan. 4. *Hornay Béla* dr.

(A rettenetes hóvihár) uj év első napjától 2-ikára menő éjjel Ujhelyben is rendkívül állapotot teremtett. Szerdán viradattól esütötök éjjelig, keves megszakítással, folyton hullott a hó, süvített a szél, úgy, hogy reggelre az utcákon és egyes házak előtt több méternyi magas hóhegyek keletkeztek. Az udvarokat, kapukat, ajtókat méternyi magas hó torlaszolta el és ugyan fáradságos munkába került csak akkora ösvényt is vágni a mély hóban, hogy az ajtókat megnyithassuk és az utcára juthassunk. Persze nem kisebb munkát adott aztán a házak előtt felhalmozódott hó elkaparása, hogy így annyira-mennyire lehetővé tétessék a gyalogközlekedés. Most, hogy garmadákba hányva hever az átlagosan méternyi magasságú hó, úgy a gyalog mint a kocsiközlekedés biztosítva van, hanem hogy hová leszünk majd ezzel a rengeteg, emberemlékezet óta nem látott hótömeggel, ma még nem is sejtethjük; mert Ujhely városának olyan massa pénze, melyért a havat eltakaríthatná, hogy nincsen, az bizonyos. Ujhely környékén, értesülésünk szerint, a Csörgő felé vivő állami uton támadtak nagyobb hófúvások, melyek nem egy szekér benn is rekedt. Ugyanilyen nehézségek támadtak a Sárospatak felé vezető állami uton is, ahová tegnap a közforgalmi akadályok elhárítására közmunkaerő rendeltetett ki. Ezen a két napon különben a vasuti vonatok is csak több órai késéssel, Kassa—Ujhely és Ujhely—Budapest között pedig egyáltalán nem közlekedtek.

(Esküvő.) *Béky Béla*, kir. törvényszéki hivatalnok, néh. *Béky Sámuel* ev. ref. lelkész fia, 1. évi január hó 3-án vezette oltárhoz S.-A.-Ujhelyben néhai *Bárczy József* vármegyei volt gyámpénztárosnak kedves jó és szép leányát, *Margitot*.

(Közvacsora.) A folyó hó 12-iki közvacsorát rendező bizottság elnöksége fölkért bennünket annak a közlésére, hogy ha valaki elnézésből meghívót nem kapott volna és arra igényt tart, ez irányú kérelmével forduljon a tüzöltó egyesület főparancsnokához, *Juhász Jenő* urhoz. Tudatjuk egyszerűsággal, hogy karzati jegyek a mulatságra Szentgyörgyi Vilmos üzletében kaphatók.

(Borzasztó szerencsétlenség.) Az Ujhelyből f. hó 3-án a hófúvások miatt Mező Laborcz felé csak d. u. 5 óra tájban és kettős mozdonyal indult 7202. sz. személyvonat 6 óra tíz perckor, *Legénye-Mihályi* és *Velejte* közt a 2-ik és 3-ik számok közötti őrházak 38. és 39-ik szelvényénél rettenetes szerencsétlenség okozója lett. Az említett helyen, ahol a vasút kettős vágánya a domb mély bevágásában kanyarulatot képez, a vonat az ott hótakarítással foglalkozó munkások közé gázolt, úgy, hogy a 40—45 munkás közül négyen, kik a mozdony kerekei alá kerültek, rögtön szörnyethaltak. Ezeket csak darabokban szedték föl. Ezeken kívül két munkás olyan súlyos sebesülést szenvedett, hogy életbenmaradásukhoz alig van remény, többen pedig könnyű sérülést szenvedtek. A szerencsétlenség részleteiről és okáról a következőket sikerült megtudnunk. A vonat, melynek első mozdonyát ifj. *Platz* mozdonyvezető *Alexy* mérnökkel vezette, nem azon a vágányon indult *Velejte* felé, melyen rendes körülmények között haladni szokott, hanem az a nyom hóval volt befújva, a másik nyomon, vagyis vasúti kifejezéssel élve, »helytelen vágányon« törtetett előre. A munkások pedig a hóval lepett sínpart, melyen a vonat járt szokott és amelyen azt most is v r ták, igyekeztek a hótól megtisztítani. Így történt, hogy amikor a vonat a kanyarulat előtt jöttét éles fűtytyel jelezte, a munkások a hátuk mögött robogó vonat elől a rendes vágányról a helytelen vágányra menekültek s a vonat ezen a vágányon jövén, a munkások egy része

a sötétben és hóvihárban menekvő helyet a rengeteg és szűk hófal között nem találva, egy részük a mozdony kerekei alá került s megtörtént a szerencsétlenség, mely legott négy ember életébe került. A vonat rögtön megállott, a holttesteket összeszedték és a sérültekkel együtt a vonatra tették s a velejei állomásra szállították. Másnap a vizsgálatot úgy a hatóság, mint a vasuti igazgatóság a helyszínén fogatosította. Megjelent *Keresztény Lajos* vizsgálóbíró, *Barthos József* főszolgabíró és *Füzesséry Barna*, vasuti baleset vizsgáló, *Löcherer Lőrinc* dr., *Schön Hugó* dr. vasuti és *Szepessy Arnold* dr. városi orvosokkal, kik a helyszínén és többek kihallgatásával terjedelmes jegyzőkönyveket vettek fel. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a vizsgálat eredményét már most közölhessük. Megemlítjük még, hogy az áldozatokat, kik velejteiek és gercselyiek, voltak, másnap temették el egyszerre és megható részvét mellett.

(Batyubál.) Az ujhelyi önkéntes tüzöltó-egyesület működő tagjai, értesülésünk szerint, folyó hó 26-án, a városi színházban zártkörű batyubált fognak rendezni.

(Főuri vadászat.) *A Sennyey Béla* báró bodrogi közöi bélyi uradalomban, december 29-ig, körben és pásztában, négy nap alatt, a vadászatot mindenkor déli 12 óra körül kezdve és d. u. 4 órára bevégezve, nyolc vadász előtt területekre került: 925 dr nyul, 101 db. fácánkakas, 2 db róka és 4 db bagoly. Ez a Bodrogi közöi eseményszámában megy, hol a vadtenyésztést és gondozást *Mailáth József* gróf és *Sennyey Béla* báró csak egy pár év óta kultiválják szakszerűleg. Kívánatos lenne, hogy a nevezett fourak faradozását a szép és hasznos fogoly-madár tenyésztése körül is oly szép eredmény jutalmazná! De ez, fájdalom, még messze van, mert e nemes szárnyasnak itt ember, állat- és klimatikus viszonyokban sok ellensége van. r. l.

(Előleges színházi jelentés.) *Dobó Sándor*, a székesfehérvári színház igazgatója, lapunk útján is tudatja Sátoralja-Ujhely város és vidéke m. t. színházlátogató közönségével, hogy újjászervezett társulatával előadásainak sorozatát a városi színházban szerdán, azaz január 9-én, megnyitja. *Dobó*, amint mondja, a mult év tanulságain okulva, igyekezett társulatát a vidéki színészet legkiválóbb és legintelligensebb elemeiből összeállítani. Mint eddig, úgy ezentul is az előadások összevágó, kifogástalan menetére, az ujdonságok gyors bemutatására, valamint megfelelő kiállítására fogja a fősulyt fektetni, hogy azt a rokonszenvet, mit a s.-a. ujhelyi közönségnél kivívni szerencsés volt, magának jövőre fokozott mértékben biztosítsa. Nevezetesen pedig a fővárosi színházak összes eddigi ujdonságait megszerezte, a tél folyamán társulatával betanulta, ismételtelen előadta, úgy, hogy a társulat összműködése a legkényesebb igényeket is képes lesz kielégíteni. Ruha- és diszlettárát folytonosan szaporította, elannyira, hogy a vidéki színházlátogató egyike sem rendelkezik az övéhez hasonló fényes és gazdag ruha- és diszlettárral. — A társulat előadó személyzete következő: *Nők*: *Réthy Lina*, *Petrik Ágnes*, *Nemes Giza*, operette- és népszínmű énekesnők, *Daróczy Ilka*, drámai és társalgási hősnő, *Berényi Irma*, drámai és társalgási szende, *L. Mihálffy Juliska*, vigjátéki szende, naiva, másodénekesnő, *Csókané Julia*, drámai és társalgási anya, *Havassy Aranka*, vigjátéki anya, operette-komika, *B. Fáy Piroska*, Erdélyi *Margit*, *Kékessi Ilona*, segédnaiva, *N. Csizsér Róza*, segédanya, *Kürthi Juliska*, Várad *Mari*, kardalosok és segédzsinésznők. *Férfiak*: *Dobó Sándor*, jellemkomikus, operette-buffó, *Dayka Balázs*, operette és népszínmű bariton, *Rélay Gyula*, drámai apa, jellem, *Lomniczy Béla*, hős- és társalgási szerelmes, *Bethleni László*, operette- és népszínmű bariton, *Nagy Gyula*, operette-tenor, *sieder-komikus*, *Hegyessy Gyula*, burleszk-komikus, operette-tenor buffó, *Németh János*, kedélyes apa, jellem, operette-énekes, *Frank Ödön*, lírai szerelmes bonviván, *Mezei Ármán*, operette-bariton, társalgási, *Fekete Adolf*, segédkomikus, *Erőss József*, segédapa, *Hortobágyi György*, *Tóth Lajos*, *Bereng József*, *Dobos Nándor*, kardalosok és segédzsinészek. *Zenekar*: *Fekete József*, karnagy, *Tihacek József*, zenekar-igazgató, első hegedűs, *Reichl Lőrinc*, első hegedűs, *Tóth Lajos*, másodhegedűs, *Krch Ferenc*, mélyhegedűs (viola), *Jakubecz Ferenc*, gordonkás, *Freid Rezső* nagybőgős, *Wagner Sándor*, klarinétos, *Mühlbach János* fuvolás. — *Bérlételjegyzéseket* elfogad *Lóvy Adolf* könyvkereskedése. A színház hőmérséklete a legkellemebb lesz. — A heti műsor következő: Szerdán, jan. 9-én, *Kis alamuszi*, 10-én: *Szókimondó asztalosság* (itt először), 11-én: *Hunyady László*, 12-én; *Ötödik pont* (itt először) vasárnap, 13-án, d. u. *Ali baba* és a *40 rabló*, este: *Ingyenélők*. — A jónak ígérkező társulatot a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk.

(Öngyilkossági kísérlet.) *Király András*, borsii származású 30 éves napszámos, tegnap délután, ittas állapotban, Csillag-utcai lakásán revolverrel mellbe lötte magát. Még élve szállították a kórházba.

(Zsidó tanítóink érdekében.) Amint talán olvasóink is tudják, a m. közoktatási ministerium a múlt évben oly rendeletet adott ki, mely többnyire a zsidó tanítókat sújtja. E rendelet, ugyanis, azt mondja, hogy ott, hol a tanító természetben való lakást, vagy lakbért nem kap, ott nyugdíjaztatása alkalmával fizetéséből 20—25% levonandó. Minthogy pedig tehér-holló számba megy az a zsidó tanító, kinek természetben való lakása vagy lakbéré van, ama miniszteri intézkedés a zsidó tanítók nyugdíjigényeit 20—25% al leszállítja; sérti épen azon tanítók érdekeit, kik 20—30 s még több éven át nehéz hivatásukat lelkiismeretesen teljesítik anélkül, hogy anyagi javadalmaságuk emelkedne. Aránylag csekély fizetésért kénytelenek dolgozni és fáradni, igazán arcuk verejtékével végzik a legfárasztóbb munkát — s ha most öreg napjakra a jól megérdemelt nyugalmába akarnak lépni, a fentnevezett rendelet következtében az évek óta remélt csekély nyugdíjnal is kevesebbet kapnak. Szerencsére a művelt és intelligens hitközségek belátják, hogy mennyivel tartoznak a gyermekük oktatásával és nevelésével foglalkozó tanítóknak s az ezeket oly érzékenyen károsító lakberlevonás ügyét oly módon intézik el, hogy tanítóik részére fizetéseiknek megfelelő lakbérösszeget szavaznak meg. Így csak a múlt héten is — mint a lapokból olvassuk — a *Rózsahegy* zsidó hitközség tanítóinak lakbérilletékét 60—60 ftban, a *Szolnoki* hitközség 100—100 ftban, a *Kassai* zsidó hitközség pedig 150—150 ftban állapította meg. Tudunkkal nemcsak a sátorlajuhelyi statusqusz izr. hitközség tanító testülete, hanem vármegyénk több zsidó hitközségének tanító-testülete is folyamodott lakbér illeték elnyerése végett. Hiszszük és reméljük, hogy vármegyénk legtekintélyesebb hitközsége, a helybeli statusquo izr. hitközség, jó példával fog eluljárni s megszavazza tanítóinak a megfelelő lakbérilletéket. Hiszszük és reméljük, hogy e hitközség, mely tisztviselői iránt dicséretes gyámolítással és mindenha istápoló szeretettel viseltetik, e jóindulatát most azok iránt is fogja gyakorolni, kik tehetségük egész odaadásával új meg új nemzedékeket nevelnek hazájuknak. Ha e hitközség teljesíteni fogja a tanítók eme kérését, akkor kétséget sem szenved, hogy a vármegye többi nagyobb hitközségei is követni fogják a jó példát. Igaz meggyőződésünk kifolyását tolmácsolva, ennyit tartottunk szükségesnek elmondani — zsidó tanítóink érdekében. Reméljük, hogy jóakaró felszólalásunknak jó eredménye lesz.

(Eljegyzés.) Kun Géza, az első magyar ált. bizt. tarsulat felügyelője, holnap fogja eljegyezni Feyér Rozsa kiasszonyt, Feyér Endre mező-csáthi főszalgebíró szep. és kedves leányát. T. barátunk és földink, a boldog vőlegény, fogadja szerencsés kívánatainkat!

(A tarzali leletről) Ujabbban a következőket írják lapunknak: Ma már egészen bizonyosnak látszik, hogy a tarzali hegyoldalon talált síroknak egy része gót-szarmazású, más része pedig a török hódoltság korából való, amit az is bizonyít, hogy a csontvázak arccal lefelé fordítva fekszenek. A multkor két gót eredetű sírról tettem említést. Ezek egyike valami előkelő, vezér-embernek a sírja lehet, mert a csontmaradványok mellett talált kard markolatán ezüst cifrázatok, ezekben drága gyöngyszemek is voltak. Alul a ló csontváza, ezen és felül az ember csontmaradványa feküdt. Fájdalom, hogy ezek az értékes leletek sok más egyébvel együtt elkallódtak. (Tetszik tudni: az együgyű paraszt, meg a *Móssi*-zsidó!) A másik ilyen gót-sír még nincs feltörve. Az üreg bejáratát sulyos márvány-kőlap zárja el. Mi minden nagy érték rejtőzhetik a sírban, majd csak a műrégész fogja megmondani, ha ugyan addig meg ide vetődik, ennek a sírnak is hült helyét nem találja. Igazán ámulatos egy közöny a nemzeti muzeum eluljáró emberei részéről, hogy eddig, amint látszik, ügyet sem vetnek erre a tarzali leletről, pedig a „Zemplén” révén már hetekkel ezelőtt híre ment a dolognak az országban sőt már a külföld tudósai is érdeklődnek a leletek iránt. Ettől a sírtól pár lépésnyi távolságra találtak egy gyalogos vitétz beütött koponyával, csontváza mellett vasnyílhegy maradvánnyal. Még csak azt említem föl, hogy a párlag szőlő, melynek rigolálása közben e nagy értékkel bíró leletek felszínre kerültek, az *Andrássy* Dániel tarzali lakos birtokát képezi, — s kérdem: mi szükség van hogy a márvány-fedeles sír feltárással tovább várjanak? Meglehet, hogy a műrégész tavaszig sem gondolja rá magát a tarzali útra s addig ez a lelet is elkallódik a szaktudományok pótolhatatlan nagy kárára. Tárja föl a sírt zempléni szakértők jelenlétében a közigazgatási hatóság. (Ily irányban már történt. intézkedés Szerk.)

(Meghívó.) A sárospataki állami tanítóképezde 1870. évi január 20-án nyitott meg, mint az országnak első teljes (három évfolyamu) tanítóképző-intézete. A képezde eluljárósága az intézet 25 éves fennállásának emlékére 1895. január 22-én d. e. 9 órakor az intézet nagytermében emlék ünnepet rendez, melyre a tanügy iránt érdeklődő közönséget s az intézet volt növendékeit ezennel tisztelettel meghívjuk. Az ün-

nep-ség után az intézet nagytermében társas ebéd lesz, melyre január 10-ig jelentkezni lehet. *Kötsze* István képezdei segédtanár úrnál. Egy teríték ára 1 ft 50 krajcár. Vidéki vendégek elszállásolásáról, ha január 10-ig jelentkeznek, Veres Ferenc képezdei tanár úr gondoskodik. Sárospatak, 1894. december 27-én. Az igazgató-tanács és tanári kar megbízásából: *Dezső* Lajos tkp. igazgató. *Zombori* Emőd, a tanári kar jegyzője.

(Köve esre érdemes jótékony-ság.) L. Bényéről írják lapunknak: Zalay István özvegye, *Tallián* Janka báróné, ki már oly sok alkalommal érezte szegényeivel nemes szívének jóságát, a mult karácsonyi szent ünnep alkalmával sem feledkezett meg róluk. Ugyanis Budapesten gyönyörű és ajándékkal dusan megrakott karácsonyfát állíttatott cselédsége részére. Édes anyja nemes példáját követte L. Bényén Zalay Andor nagybirtokos, ki a gazdaságban alkalmazott cselédségnek adóját, patikai kontóját s az orvos díjazását megtérítette, a mi pedig mind együtt véve pár száz forinttra menő értéket képvisel. Ezenfelül a cselédség jobbait szorgalmuk és hűségük elismerésül óra, ruha és pénzbeli jutalomban is részesítette. Adjon isten a hazának sok ily humanusan gondolkodó nagybirtokost!

(Helyreigazítás.) A lapunk ma egy heti számban közölt arvaházi karácsonyfára adakozók névsorából tévedésből kimaradt: *Dózsseghy* János 1 ft, *Dongó* Gy. Gézáé 1 ft és *Láczay* Elekné 50 kr adományának a fölemlítése, amit ezennel pótolunk.

(A „Zemplén” ünnepi számából.) A megrendelések mind sürűbben érkeznek hozzánk, úgy hogy maholnap csak kevés példánnyal rendelkezünk. Kérjük tehát mindazokat, kiknek szándékukban van azt megrendelni, hogy ebbeli óhajukat a *pénz előleges beküldése mellett* velünk póstaforduktával tudatni sziveskedjenek. Egy füzet ára: 50 kr. Tisztelettel *A Kiadóhivatal.*

(Időjóslat január 6-ára.) *Szeles, hó, fagy.*

(A legszebb ajándékok.) A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy Karácsonyra és újévre bevásárlásokat tegyen, a különböző csabító hirdetési ajánlatok között alig tud választani, alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de talán valamennyi között legszebb a Sternberg Armin és Testvére-féle Kerepesi-uti hangszer ipartelep kirakatában láthatók. Egy egész házat foglal el e nagy vállalat, dúsán felhalmozva egy a földszinten, mint az emeleten a legkülönfélébb zenekarbeli s műkedvelői hangszeres az összes réz és fa-, fűvő, verő és vonó hangszeren, kívül zsenialis kombinatioju dísz és játékhangszeres harmonikák és harmonikumok mechanikai zenélő művek, magától játszó zeneeszközök, melyeken egész operákat lehet játszani, zenélő madarak, melyek a legszebb dalokat füttylik stb. stb. egyik legszebb s legérdekesebb tárgya az egész ipartelepnek egy nickelből készült karácsonyfa állvány, mely ünnepélyes zenekísérettel lassu ütemben forgatja a karácsonyfát. Ára 25—32 ft. Ennél szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valószínű látványosságot képez, melyet a közönség csoportokban néz s különösen este kelt feltűnést, midőn az egész ipartelep villamos fényárban uszik megvilágítva az egész térséget. Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerű és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van, a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

Irodalom.

A „Zemplén” ünnepi számát megvették: Schneider József Ujhely 2 ft, Szabó Kálmán Bpest 2 ft 50 kr., Antony Nándor B-Diószeg 50 kr., Ambrózy Nándor Ujhely 12 ft 50 kr., Bajusz József Ujhely 2 ft, Bálint Dezső S-Patak 50 kr., Nyomárkay Ödön dr. Ujhely 50 kr., Kovács ev. János Szeged. 5 ft, Dókus József Ujhely 50 kr., V. Krüszelyi Bálint M.-Sziget 1 ft 50 kr., Bihary Emil N.-Polena 1 ft, Tomcsányi Márton Ujhely 50 kr., Németh Nándor Ujhely 50 kr., Buday Akos Ujhely 50 kr., Spillenber Mariska Bpest 1 ft., Seyfried József Ujhely 50 kr., Kun Frigyes Ujhely 50 kr., Kucsera Antal Ujhely 50 kr., N. N. 50 kr., Frank Mihály Ujhely 1 ft., Fischer Háni Ujhely 50 kr., Vágó Gyula Ujhely 1 ft., Alexander Vilmos Ujhely 50 kr., Abonyi D. Mór S.-A.-Ujhely 50 kr., Somogyi Gyula Ujhely 50 kr., Kende Antal Ujhely 50 kr., Emödy Béla Ujhely 50 kr., Csapó Lajos Ujhely 1 ft., Gyulai Sándor N.-Mihály 50 kr. és Szekerák Kálmán 50 kr. (I. közlemény). Összesen 43 ft.

Milleniumi magyar történet Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő *A magyar nemzet története* című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) 7-ik füzetét most hagyta el a sajtót, fennakadás nélkül követvén az előző hat füzetet, a melyeknek ezer és ezer példányaival már el van árasztva egész Magyarország. Egyesek, társulatok, intézetek sietnek ennek a pazar fényvel kiállított nagyszabású történeti munkának birtokába jutni és így füzetenként beszerezve valóban a legelőnyösebben is juthatunk ehhez a tíz kötetes nagy műhez, mely majd egy egész kézikönyvtárt képez és a mellett a hazai történetet valószínű tárházat, melyben össze van gyűjtve a magyar nemzet összes írott rajzokban és hagyományképen őrzött emléke a legrégebb kortól egész mai napig. Ez a 7-ik füzet Marczali Henrik, Vezérek kora (első) kötetének folytatása. Ezt a füzetet is igen érdekes képek díszítik. Mint diszes melléklet van a füzethez csatolva Esztergom látképe Dörre Tivadar jeles rajzóla eredeti felvétele után pompás fénynyomatban előállítva és Szent István király őrségi arcképe a Turóczy krónikájának brünni kiadásából. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60 kr., félévre (24 füzet) 7 ft 20 kr. Kapható minden könyvkereskedésben. *Gyula-induló.* A „Harmonia” kiadásában „Gyula-induló” címen egy csinos darab jelent meg. Szerzője *Fuchs* Bódog okl. zenetanár, jelenleg főkönyvelő S.-A.-Ujhelyben a

Központi takarékpénztárban. Az Induló Zacha Gyula tanárnak van ajánlva hálás tisztelettel. — A mű szerkesztését megáltszik a szerző zenei képzettsége, a dallamon pedig zenei telettsége. A kis művet, mely már 33. darabja a szerzőnek, melegen, ajánlhatjuk a műpártoló közönség figyelmébe. Ára 80 kr.

Utmutatás a villamos világítás berendezésére, címmel Pártényi József fővárosi hivatainak egy füzetkét írt, mely a *Pallas* részvénytársaság kiadásában jelen meg. Ára 30 kr.

Emléklapok. A sárospataki főiskola Erdélyi kör-e Erdélyi Jánosnak a mult évi szeptember hó 16-án Nagy-Kaposon lefolyt emléktábla-leleplezésén mondott beszédekét s az emlék ünnep történetét „Emléklapok” című füzetben megörökítette s azt egy Erdélyi-alap létesítésére árusítja. A csinos füzetke, melyet az író és költő arcképe és szülőházának rajza tesz érdekessé, kapható *Trócsányi* Bertalan könyvkereskedésében S.-Patakon. Az értékes és csinos kiállítású füzet. kének ára: 30 kr.

Egyesületi élet.

Nyugtató.

Két forint 50 krról azaz 2 ft 50 krról, mely összeget a s.-a-ujhelyi szegény izr. gyermekeket felruházó egyesület pénztára javára a „Zemplén” tek. szerkesztőségétől köszönettel, mint adományt átvettem.

S.-A.-Ujhelyt, 1894. december hó 31-én.

Haas Fülöp,
egyesületi pénztáros.

Gondolatok.

Egy bírónak sincs annyi dolga, mint a lelkiismeretnek.

A ki a nép előtt vallástalanságról beszél, olyat tesz, mintha a koldustól botját venné el.

A humor olyan mint a napsugár, a koporsón is csillog.

Sohasem találja fel az a boldogságot, aki azt *énjén kívül* keresi.

Nálunk is van éjjel itélő bíróság (aracopagos) a lelkiismeret.

Mentől kevesebben ragaszkodnak hozzánk, annál jobban szeretjük azokat, akik szíveinkhez forrtak.

Ha a hatalommal járó veszedelmellen párt alakul, csak a természet rendjét követi az ember.

Nem csoda, ha az emberek rosszak, mikor a természet sem mindig igazságos. Hányszor bűnhődik fiu az apaért, leány az anyáért?

Igazat csak az mondhat, akit semmiféle érdekek nem vezet.

Azok a legnagyobb hibáink, melyeket legkevésbé is ismerünk el.

A büszkeség csillogó jéghegy, a szerelem nap.

A képzelet, mint a felhő, ezer alakban jelenik meg s mégis mindig új.

A nagy emberek eszméi olyanok, mint a nap, egy kis fénylő test az ég ivén s mégis az egész földet bevilágosítják.

Az élet folytonos kö edelés a halálhoz.

A ki ifju korában nem ifju, annak jelene nincs, multja nem lesz.

Az ósök hasonlítanak a fásoros uthoz: a távollevők elmosódnak, hogy a képzelet tetszészerint kialakíthassa.

Sassi Nagy Lajos.

Vármegyei Hivatalos Rész.

1195. sz./lőisp. 94. Zemplén-vármegye főispánjától Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött gálscsói járásorvosi állásra, amelyvel évi 500 frt fizetés, 100 frt lakbér átalány s a szabályrendeletileg megállapított orvosi díjak vannak egybekötve, pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva azokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. I. t. c. I. és 9. §-ban, illetőleg az 1893. évi 80099. szám alatt kiadott belügyministeri szabályrendeletben megjelölt minősítésüket igazoló, felszerelt kérvényeiket hozzám bezárólag az 1895. évi január hó 31-ig nyújtsák be, minthogy későbbben beérkező pályamódásokat figyelembe venni nem fogok.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1894. évi dec. hó 31-én.

I—3

Molnár István, főispán,

Meghívó.

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

1895. évi január hó 20-án délelőtt 9¹/₂ órakor
az intézet hivatalos helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A jövedelem felosztására vonatkozó intézkedés.
4. A felmentvény fölötti határozat.
5. Esetleges indítvány, mely kellően indikolva előzőleg az elnök, illetőleg az igazgatóhoz írásbelileg nyújtandó be.
6. Hitelesítők kijelölése.

A mérleg és jelentés a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében közszemlére kitéve leendő.

S.-A.-Ujhely, 1894. december hó 20-án.

Dókus József,

intézeti igazgató.

1-3

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

mely csak Tokajban létezik
állami kedvezménynyel kitüntetve.

A magyar királyi kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt.

Arany érmek: Páris, Bordeaux Nizza, Brüsszel, Haaga,
London, Berlin és Chicagó kiállításaitól.

1894. Bécsi nemzetközi kiállításon díszoklevél mint legmagasabb kitüntetés

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Valódi tokaji Cognac Tokajból

Csakis ezen
címerével

Tokaj város
valódi borkivonat.

Kapható: Minden nagyobb fűszer- és csemege kereskedésben, gyógyszer-
szertárakban, továbbá minden jobb vendéglő és kávéházban.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak
az 1895-ik évi január hó 27-én délutén 3 órakor
az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XXII-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
 2. A felügyelőség évi jelentése.
 3. Az 1894-iki mérleg és osztalék feletti határozat.
- Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.
A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:
46-ik szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényei-
ket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál
letéteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1894. december 15-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

3-3

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorssajtóján.

Négy regény ingyen!

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendszeres házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja“ ezimű melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára.

A „Regénymelléklet“ évente négy diszes regény-nyel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A „Boríték“ tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egy szóval a „Képes Családi Lapok“ a legértelmesebb, a legelőkelőbb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja“ mellékletünknek dívatképei mindig a legjobb dívatnak mintái; így az 1895-ik évi első szám a következő tartalommal jelen meg:

„Házsmár és társa“ regény Beniczkyne Bajza Lenkétől; „Ujév“ költemény Abrányi Emiltől; „A befelé fordított kép“ novella Muray Károlytól; „A nő feladata“ dr. Turnowsky Mórtól; „A sötét világ“ Tolnay Lajostól; „Az ifjú anya“ kölfemény dr. Feleki Sándortól; „Az álom“ G. Diószeghy Mórtól; „Bál után“ Mézáros Sándortól; „Az időről“ szatira Jámbor Lajostól; „A szép színésznő“ regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja“ e. dívat s „Regény“ melléklettel együtt
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ hetilapból mutatvány-
számot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mind-
azoknak, akik ez iránt — legezészerűbben levelező-
lapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési
összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismeré-
sül „egy diszes emlékkönyvet“ küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi elő-
fizetési összeget 80 kr esomagoslási és postaszállítási
díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4
regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr
esomagoslási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre
beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül
és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat
20 kr esomagoslási és postaszállítási díjjal együtt egy-
szerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld
jutalmul.

A „Képes Családi Lapok“

kiadóhivatala

Budapest, Vedász-utca 14 sz. sajtó h. ázába

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi
személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp. - 1

(Horgony-Pain-Expellent)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — közsen-
heti ezen igazán biztos hatású háziszser nagy elter-
jedtséget és általános kedveltséget. Ki a Tinct. capsici
comp.-1 (Horgony-Pain-Expellent) közsvényenél, csúznál
(tagszaggatásnál), keresztcsontfajásnál, fej- és fog-
fajásnál, csipfajdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzso-
lésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készlet-
ben fog tartani, hogy azt meghűléseknel is, mint leve-
zető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jönnek
bizonyított háziszsernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr.,
70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a
gyógyszertárakban; Budapestben **Török**
József gyógyszerésznél. — Csak a „Hor-
gony“ védjegyvel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy vb. Bolgáry András
üzleti helyiségében a fogatosított csődeltározás
alkalmával talált s a csődeltárban összeirt mint-
egy 280 klgr. szalonát, 50 klgr. zsirt, s 3¹/₄ klgr.
fűstölt kolbászt a csődbíróság felhatalmazása foly-
tán folyó hó 8-án d. u 3 órakor ugyanott szabad
kézből a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett
elfogom adni.

S.-A. Ujhely, 1895. január 5.

Dr. Tátray Dezső,

tömeggondnok.

Orvosi tekintélyek által kitünőnek elismerve!

Rheuma-szesz

biztos hatású külszer rheuma, csusz s a test
bármilyen szaggatásai és fájdalmi ellen.

Ára 1 korona.

Kapható a készítőnél és felfalálónál: **Widder**
Gvula gyógyszerésznél **Kis-Szebenben.**

S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter

Szerencsen: Özv. Battáné,

Tokajban: Czigányi B.,

Homonnán: Szekerák Ambrus,

Varannón: Gál Sándor,

Sárospatakon: Dr. Rik Gusztávné,

N.-Mihályban: Tolvaj Imre gyógy-
szertárakban s minden nagyobb gyógytárakban.
Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntethetünk.